

Slavospevi in izbrani fragmenti

Pindar

prevod: Brane Senegačnik
Družina, zbirka Sidera,
2013, t. v., 416 str., 50 €, JAK

Bukla: Zakaj ste se lotili prav Pindarja?

Senegačnik: Med prevajanjem Pindarjevih pesmi sem si večkrat sam zastavil vaše vprašanje. Tako kot Geronte v Molierovih Skapinovih zvijačah sem kdaj pa kdaj pomislil: "Kaj za vraga počnem na tej galeriji?" Če se prav spominjam, je prvo prijazno pobudo za prepreženje Pindarja dal kolega Marko Marinčič in tako sem že pred desetimi leti prevedel *Deveti pitijski slavospev* za knjigo *Antična poezija*, ki je v njegovem uredništvu izšla v zbirki *Klasje* pri DZS. Kasneje je izrazil tudi naklonjenost ideji o prevodu celotnega opusa, nastopile so ugodne okoliščine – podpora JAK-a prevajanju antične literature in za naš prostor v tem trenutku izjemna pripravljenost založbe *Družina*, ki je od začetka do konca zgledno podpirala ta obsežen projekt, tako v materialnem kot v tehničnem oziru. Zaradi tega in zaradi urednikovega (David Movrin) in oblikovalčevega (Lucijan Bratuš) prispevka je nastala po mojem zelo lepa in obenem uporabna knjiga.

»Notranji«, literarno zgodovinski in estetski razlogi za prevajanje Pindarja ne potrebujejo – ali vsaj ne bi smeli potrebovati – posebnega pojasnjevanja. Pindar je največje ime t. i. zbornske lirike, njegov opus je daleč najboljše ohranjen od vseh, ki so pisali v tej zvrsti; imel je ogromen vpliv na antično

pravkar so izšli Slavospevi in izbrani fragmenti Pindarja (522–433), enega največjih grških pesnikov, ki je najbolj znan ravno po svojih poetičnih nagovorom olimpijskih zmagovalcem, ki se še vedno smatrajo za najlepšo poezijo, ki je bila napisana o športu. O Pindarju in izzivu njegovega prepreženja smo nekaj vprašanj zastavili njegovemu prevajalcu Branetu Senegačniku, ki je lani dobil Sovretovo nagrado za prevod Senekovega Ojdipa.

in, vsaj v posameznih obdobjih, na evropsko poezijo. Skratka, Pindar sodi v ožji ali celo najožji kanon evropske in svetovne literature. A seveda ne samo zaradi vpliva: misel angleškega pesnika iz 17. stol. Abrahama Cowleyja, da je Pindar sam posebna vrsta vrsta, feniks, ki ga nihče ne more posneti, se nekako potrjuje skozi čas. Njegova poezija ostaja v vsakem času izzivalna, enigmatična in sugestivna obenem, včasih vrtoglavo spekulativna, včasih strastno čutna, vselej pa energetična in zvočno-ritmično silovita – ali ni to že skoraj sinonim tega, kar je lahko poezija v svojih najvišjih legah?

Bukla: Kako je potekalo prevajanje v primerjavi z vašimi prejšnjimi prevodi klasičnih del?

Senegačnik: Jezik, ki je Pindarjeva glavna odlika, je tudi glavni vir prevajalskih težav: je kompleksen, težaven, nenehoma inovativen – in povrh še speven. Teže kot kdajkoli mi je bilo najti nekaj, kar bi imenoval pesnikov osnovni zven, njegovo osnovno »držo« v jeziku, iz katere potem izhajajo vse »kretnje« in vsi »gibi«. Težavnost jezika je povezana tudi z zelo divergentno tematiko, od mitologije, življenjskih modrosti in molitev do biografskih podatkov o športnem zmagovalcu in katalogov dosežkov njegove rodbine: vse to, kar v današnjem človeku

zbuja tako različna razpoloženja in čustveno intenziteto, je tu spleteno v eno in vse prežema zanos, slovesen patos ... Težavnost obvladovanja takšne razpoloženske skale se mi je na poseben način potrdila pri glasnem izvajanju, ki je po mojem tudi danes, v zelo drugačnih pogojih, pravi način življenja te poezije. Pindarjevi slavospevi so poleg tega moj dosedaj najobsežnejši prevod, zame običajna časovna stiska je bila tako še večja. Več dela je bilo s pripravo »podlage«, s primerjavo ohranjenih različic besedila in različnih emendacij (vsega skupaj je ohranjenih več kot 180 rokopisov Pindarjeve poezije), teže sem tvegala poetične skoke iz disciplinirane filološke države – a vendar so bili ti na neki način nujnejši kot kdajkoli doslej.

Bukla: Kaj pa je sedaj v vaši prevajalski delavnici?

Senegačnik: Včasih prevajam kakšne krajše stvari kar tako, za svojo dušo (tako npr. prejšnji teden Bennov cikel *Epilog*). Večjih načrtov je pravzaprav veliko, a so nekateri še v stanju pobožnih želja; zato bom omenil le najbolj otipljivega: izbor pesmi nemškega romantika Josepha von Eichendorffa, ki je več ali manj že pripravljen in dogovorjen (za zbirko *Poetikonove lire*). Predvsem pa upam, da bom imel kaj časa tudi za svojo lastno poezijo.